

Het karakter van de mens – 1 – Tot je bestemming komen

Uitgaande van Matteus 19,13-22

1. Het is donderdag 15 januari 2009, New York. Een normale dag, maar in de avond sprak iedereen van een wonder. Laten we kijken naar waar dat over gaat in een fragment uit de film Sully:

<https://www.youtube.com/watch?v=X7iRe8O8Jsk>

Het wonder waar iedereen over sprak: kapitein Sullenberger landt een vliegtuig in de Hudson, en alle 155 inzittenden overleven het. Dat is inderdaad een wonder, maar de volledige uitleg is veel interessanter en spannender. In 208 seconden (van de vogels in de motor tot aan het landen op het water) moesten Sullenberger en zijn copiloot tientallen grote beslissingen nemen. Hier ben je niet voor opgeleid of getraind. Te weinig tijd voor een handboek. Wat hier nodig was is ‘**karakter**’. Door duizenden keren kleine keuzes te maken en beslissingen te nemen waarvan je geleerd hebt, wordt dit goede gedrag, worden deze goede keuzes als het erom spant een tweede natuur. Sullenbergers karakter was zo gevormd als een zeer goede en ervaren piloot en bovendien bezat hij ook karaktereigenschappen als moed, kalmte, onderscheidingsvermogen en de vastberadenheid het goede voor anderen te doen. ‘ik deed in 208 seconden het beste wat ik kon verzinnen op basis van duizenden keren het goede gedaan te hebben.’

Is het niet mooi? Is het niet zo dat je hoopt dat jouw karakter zich ook ontwikkelt tot iemand uit één stuk? Dat je ervaring, ruggengraat en die duizend keer het goede doen je leiden tot zo’n moment waarin je tot je bestemming komt. Dat je weet: hiervoor ben ik gemaakt, hiervoor heb ik het allemaal gedaan.

2. Maar .. in de kerk gaat het niet over Sully, maar over Jezus. Wat heeft dit inspirerende verhaal over een sterk, menselijk karakter te maken met Jezus volgen? *“Waar mensen voor bestaan is echte, authentieke mensen te worden die God weerspiegelen naar wiens beeld we gemaakt zijn. (..) Dit doen we door Jezus te volgen.”* – Tom Wright in *‘After you believe’*. Als je Jezus volgt of gaat volgen, ontdek je hoe je nog meer echt mens kunt worden. Je kunt in dit leven al karakter kunt ontwikkelen dat past bij je eindbestemming; het eeuwige leven met God in zijn nieuwe wereld. Daarover gaan we meer ontdekken; wat onze bestemming dan is en wat dat met het karakter van de mens te maken heeft.
3. Laten we een Bijbelverhaal gaan lezen waarin een Joodse jongeman Jezus bevraagt. Ik geloof in God, en ik geloof dat ik op een dag bij God kan zijn, maar er mist nog iets. Wat moet ik doen? Hoe moet ik leven? **[Lezen Matteus 19,13-22]**

Het beeld dat oprijst uit de evangeliën van de jongeman is: rijk, Joods religieus leider. Wat is zijn vraag? ‘Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?’ (vers 16). Joden dachten bij het ‘eeuwige leven’ niet aan een plekje in de hemel, boven op een wolk voor altijd liedjes zingen. Nee, het eeuwige leven was een grootse visie op een nieuw tijdperk; Gods vrede en gerechtigheid vervullen de aarde, hemel en aarde vallen samen.

De jongeman die bij Jezus komt heeft een sterk gevoel dat er iets mist in zijn leven. Hij leeft met een sterke verwachting van de toekomst, maar hij is niet zeker of dit zijn bestemming wel is. Mag hij erbij horen? Dus vraagt hij: wat voor iemand moet ik nu zijn om deel te hebben aan de toekomst als hij de oude wereld red zoals hij beloofd heeft. Hoe kan die toekomst mijn karakter in het hier en nu al vormen? Hoe goed de man ook is, want hij houdt zich aan elke wet die Jezus opnoemt (vers 19-20), er mist nog iets.

Het gevoel van iets missen – een gevoel van incompleet zijn - is precies de reden dat geloven geen aflopende zaak is in de 21^e eeuw. Er is een universeel besef dat wij meer zijn dan we vanuit de wetenschap weten, dat het leven meer is dat wij in deze materiële wereld kunnen zien. En dus vraag je jezelf af: is meer dan dit leven? Wat is de zin? Is mijn bestemming niet meer dan een aantal decennia verblijven op deze aarde en daar het beste van maken?

4. **Het Bijbelse antwoord op die vragen is dat we bedoeld zijn om voortdurend vernieuwd te worden naar het beeld van God door Jezus te volgen. Een transformatie.**

- a. De jongeman lijkt heel oprecht bezig te zijn, maar hij heeft twee foute vooronderstellingen die vernieuwing waar we voor bedoeld/bestemd zijn beoogt tegenhouden.

Christelijk geloof is iets wat je kunt toevoegen. De vraag van de jongeman klinkt als: Wat voor goeds kan ik *nog* doen? Het woord wat er letterlijk staat zegt zoiets; hoe kan ik compleet worden? Jezus is niet iets wat je kunt toevoegen aan je leven, zoals een nieuwe app aan je homescreen om de collectie compleet te krijgen. Het christelijk geloof gaat afscheid nemen van alles wat je hebt om ruimte te maken voor iets heel nieuws. Een heel nieuw besturingssysteem!

Christelijk geloof is iets wat je kunt doen/gedrag: De man vraagt: wat kan ik doen? Jezus geeft een briljante opdracht; je houdt je aan de tien geboden? Laten we starten met de eerste daarvan. Dien geen andere goden naast mij. Geef alles wat je hebt weg. Als God echt op nr. 1 staat, dan boeit de rest niet. Of heb je andere goden naast mij zoals de god van geld? Jezus laat zien; niemand houdt van God met heel hart, heel kracht, en verstand. En er is ook niemand die de ander liefheeft meer als zichzelf. ‘Je probleem, jongeman, is niet dat je nog één goed ding moet doen, het probleem is dat je niet toegeeft dat je niet goed bent.’

Elke religie of filosofie verdeelt mensen in een boven en onder. Je hebt goede en slechte mensen. Moreel en immoreel. Leuk en nare mensen. Religieus en a-religieus. #Metoo & #Ihave. Jezus laat iets anders zien; niemand is goed, behalve God (vers 17). De jongeman gaat teneergeslagen weg; hij kan geen afstand doen van zijn bezittingen.

- b. Jezus las de ziel van de jongeman als een boek. De benadering van de jongeman laat iets zien van wat vaak diep in ons karakter zit opgesloten: we zijn zelf verantwoordelijk voor onze bestemming, zelfontplooiing, ons geluk, ons plekje bij God. En dus gaan we hechten aan wat we hebben, wat we doen, wat andere mensen van ons vinden. Jezus zag het echte probleem van deze

man: jij moet van je geld af! Niemand anders in de bijbel wordt gevraagd dit zo te doen. In dit verhaal zegt Jezus tot hem: ik wil het meest belangrijke in je leven. Jezus voelde dat bezittingen de afgod van de man waren, het zou hem in beslag nemen, minder mens; meer slaaf dan vrij. Wat zou hij aan jou vragen? Wat is voor jou meer belangrijk dan God, wat neemt je hart en inlevingsvermogen complete in beslag? Van wat of wie verwacht je dingen die alleen God kan geven?

Jezus zegt: geef mij je dromen, geef mij je angst. Geef mij je 'afgoden'. Om compleet te worden, moet je leeg worden. Om alles te hebben, moet je afscheid nemen. Om je bestemming te bereiken, moet je bestemming opgeven. We hebben allemaal zoiets. Onderzoek je hart.. Die overgave is ingewikkeld, want wij denken vaak als volgt:

1. *Ik ben wat ik heb*

2. *Ik ben wat ik doe*

3. *Ik ben wat andere mensen van zeggen of denken*

– Henri Nouwen, auteur & theoloog.

Volgens Nouwen zijn dit de drie grootste leugens die we geloven over onszelf als mensen. Maar Jezus weerspreekt die leugens als volgt: 1. je bent wat je hebt in mij. Ons is veel gegeven wanneer wij onszelf overgeven aan Jezus en hem volgen. 'Een schat in de hemel' is er voor ons in Jezus. Door hem zijn we vrij van zorgen, angst of jaloezie. 2 Je bent wat ik voor je heb gedaan; door Jezus is het goed tussen God en jou. Het eeuwige leven ligt zo voor het grijpen dankzij hem. Als je Jezus hebt, ben je schathemeltje rijk! 3. Je bent wat ik zeg van jou. Door Jezus zegt God: je bent mijn zoon, mijn dochter. De Bijbel zegt: we zijn gegraveerd in Gods handen. Vandaag zouden we zeggen: een tattoo, iets permanent. Voor altijd zijn we van hem! Wanneer we telkens deze drie waarheden zetten tegenover de leugens die soms te lijken zijn voorgeprogrammeerd in ons karakter, dan groeit er iets moois. Dan vernieuwing naar ons ontwerp, onze bestemming. Dan vernieuwt ons karakter zich en worden we nieuwe mensen.

5. Hoe vermijden we moralisme bij zo'n onderwerp als karakter? We mogen niet vergeten dat nieuwe leven, **karakter**, in de eerste plaats **een belofte** is. Geen toegangsticket. Het begint met Gods Geest die met ons aan het werk gaat. We mogen er op vertrouwen dat we ooit *helemaal* vernieuwd voor Gods troon zullen staan, maar nu is dan nog een proces.

Vraagt God grote moedige karakterdaden a la kapitein Sullenberger? Nee. Is het verleidelijk? Ja! Ik voel de verleiding als pastor, als ondernemer. Maar ik heb ontdekt bij Jezus dat het gaat om het **kleine**, dat in het verborgene. Niet het uiterlijke, maar innerlijke. Om 1000 keer het goede doen. En dan bij 1001 weer. Trouw zijn. Dat probeer ik zelf, want Jezus vraagt. Maar ook omdat ik zou willen dat zo iemand mijn dokter is, mijn coach, mijn pastor, mijn geliefde. Iemand die z'n werk niet doet omdat het zijn of haar identiteit bepaalt, maar omdat hij/zij wil dienen, delen, etc.

6. We mogen geloven dat verbonden met Jezus en vervuld van zijn Geest hier op aarde werkelijke vernieuwing mogelijk is van onszelf en ons karakter. Die groei is een eerste begin en een voorproefje van de belofte van de volmaaktheid die komt! Met de hulp van Gods Geest kunnen wij Jezus volgen en komen tot onze bestemming. En dus maak, zoals kapitein Sullenberger, **duizend kleine keuzes**. Leer van Jezus en oefen te leven vanuit zijn onvoorwaardelijke liefde. Beantwoord de 3 leugens met 3 waarheden. Zoek naar wat Jezus zou doen. Leer van zijn zachtmoedigheid en vastberadenheid. Bid: kom tot uw doel met ons.

November 2017, Lars Grijsen, lars@stadshartkerk.nl